

عنوان مقاله:

مبانی رواداری مذهبی مولانا با اقلیتهای دینی

محل انتشار:

دوفصلنامه عرفان پژوهی در ادبیات، دوره 1، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

قدرت الله طاهری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

اصل رواداری مذهبی با پیروان ادیان مختلف، امروزه با توجه به مهاجرت های گسترده و شکل گیری جوامع چندفرهنگی، یکی از موضوعات مهم در میان اندیشمندان غربی است. آن ها به مبانی سیاسی، معرفتی، اخلاقی و حقوقی رواداری مذهبی؛ از جمله تایید اصل «برابری ادیان» و لزوم رعایت اخلاق انسانی و حفظ و صیانت از حقوق مدنی پیروان همه ادیان موجود، توجه می کنند. طرح این موضوع برای مردم خاورمیانه که هم اکنون به بهانه اختلافات مذهبی دچار تروریسم، خشونت و جنگ های خونین شده اند، بیش از سایر مناطق جهان ضرورت دارد. برای تحقق جوامع چندفرهنگی عاری از خشونت و زندگی مسالمت آمیز مردمانی با عقاید و باورهای مختلف در کنار یکدیگر، تجربیات ارزنده ای که در عرفان اسلامی وجود دارد، می تواند به عنوان الگوی مناسب مدنظر قرار گیرد. از میان عارفان مسلمان، مولانا جلال الدین بلخی در مجموعه آثار خویش و در مقام نظر و عمل، عالی ترین اشکال رواداری مذهبی با پیروان مذاهب گوناگون را به نمایش گذاشته است. در این مقاله، به روش توصیفی-تحلیلی گفتار و رفتار روادارانه مولوی را با توجه به مبانی سیاسی و اجتماعی، معرفت شناسی و اخلاقی بررسی کرده ایم. مولانا به عنوان اندیشمندی بزرگ برای کاستن از دامنه جنگ و جدال های مذهبی و فرقه ای زمانه خویش مانند جنگ های صلیبی و جنگ های فرقه ای مذاهب پنج گانه با یکدیگر که بخش عمده ای از جهان آن روزگار را فراگرفته بود، اندیشه رواداری، تساهل و تسامح را مطرح کرد. وی همچنین برای رسیدن به هدف سیاسی مذکور اصول معرفتی؛ از جمله اصل برابری ادیان توحیدی و محق بودن همه پیروان ادیان مختلف و ضرورت رعایت اصل اخلاق انسانی در برخورد با آن ها را مطرح و خود در مقام عمل، با همه پیروان ادیان توحیدی به رفق و مدارا رفتار نمود. از میان مبانی چهارگانه سیاسی، معرفتی، اخلاقی و حقوقی، در آثار مولانا با وجود استقصای نسبتا بلیغی که انجام دادیم به شواهدی از گفتار و رفتار او که بر مبنای اصل حقوقی باشد، برخورد نکردیم.

کلمات کلیدی:

ادبیات عرفانی، رواداری مذهبی، اقلیت های دینی، مولانا جلال الدین بلخی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1417302>

